

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 22 lutego 2024 r.

Poz. 2115

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NP-II.4131.1.63.2024.5 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 16 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 ust. 3 w zakresie wyrazów „W przypadku ustania pełnienia funkcji lub jej objęcia w ciągu miesiąca kalendarzowego” uchwały nr LX/404/2024 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych i sołtysów – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 stycznia 2024 r. Rada Gminy Nowe Miasto nad Wartą podjęła uchwałę nr LX/404/2024 w sprawie ustalenia wysokości diet radnych i sołtysów (zwaną dalej „uchwałą”).

Jako podstawę prawną uchwały powołano: „art. 25 ust. 4 oraz art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 26 stycznia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

W ocenie organu nadzoru przedmiotową uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem normy kompetencyjnej wynikającej z art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.).

W myśl art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Przepis ten daje radzie gminy możliwość „wynagradzania” sołtysów i przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych poprzez przyznanie im diety oraz zwrotu kosztów podróży służbowej.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości omawianych diet, organ nadzoru zwraca uwagę na wyrok WSA w Opolu z dnia 11 października 2012 r. (sygn. akt II SA/OP 387/12), w którym wyjaśniono, że użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust. 1 ustawy wyraz „dieta” należy rozumieć jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa. Osoba pełniąca funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką osobą. Ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Sąd zaakcentował, że zakresem regulacji uchwały podejmowanej na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu niewykonuje obowiązków

wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Z kolei w uzasadnieniu wyroku WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19, stwierdzono: „Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem wyrażonym przez Wojewodę, iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji” (por. również wyrok WSA w Gliwicach z 20 kwietnia 2022 r., III SA/GI 275/22).

W § 5 ust. 1 uchwały przewidziano wysokość miesięcznych diet dla sołtysów w zależności od liczby mieszkańców w danym sołectwie. Stosownie do § 5 ust. 3 uchwały: „W przypadku ustania pełnienia funkcji lub jej objęcia w ciągu miesiąca kalendarzowego wysokość diety, o której mowa w ust. 1 ulega zmniejszeniu o 1/30 za każdy dzień niewykonywania obowiązków”.

Zdaniem organu nadzoru cytowany zapis § 5 ust. 3 uchwały narusza w stopniu istotnym art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminny, ponieważ ogranicza potrącenie diety sołtysów jedynie do przypadków „ustania pełnienia funkcji lub jej objęcia w ciągu miesiąca kalendarzowego”, przy jednoczesnym braku regulacji dotyczących sytuacji, gdy osoby te nie wykonują przez dłuższy czas swoich obowiązków. Tym samym konieczne jest stwierdzenie nieważności tego przepisu w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Wójt Gminy Nowe Miasto nad Wartą